

FITXA IDENTIFICATIVA	
Dades de l'assignatura	
Codi	29694
Nom	Introducció a la filosofia
Crèdits	3
Hores	30
Curs acadèmic	2019/2020

Itinerari	Curs	Període
Filosofia i Humanitats	1r	1r quadrimestre

Professorat	Departament
Francisco Arenas Dolz	Filosofia

Descripció general de la matèria

En aquesta assignatura s'ofereix una caracterització general de la matèria i s'introdueix als estudiants en alguns dels principals temes de la filosofia.

Llistat de continguts	Descripció de continguts
1. Què és la filosofia?	Fer preguntes. Buscar respostes. Resoldre controvèrsies. Orientar-se en el pensament. Crear conceptes. Obrir fronteres. Comprendre als altres. Aprendre de l'experiència
2. La filosofia en el conjunt de la cultura	Mite i <i>logos</i> en l'Antiguitat. Fe i raó en l'Edat Mitjana. Filosofia i ciències naturals en la Modernitat. Filosofia, tecnologia i humanitats per al segle XXI
3. Els àmbits de la filosofia	Lògica. Metafísica. Filosofia de la ciència. Ètica. Filosofia política. Estètica
4. Els gèneres de la filosofia	Aforisme. Autobiografia. Comentari. Diàleg. Enciclopèdia / Diccionari. Epístola. <i>Quaestio / Disputatio</i> . Narració / Novel·la. Sàtira. Tractat / Assaig
5. La filosofia i la vida	La filosofia com a forma de vida. Filosofia i sentit de la vida. Filosofia de l'art de viure

Metodologia docent

Les classes seran principalment expositives, tot i que s'espera (i s'anima a) la participació activa de l'alumnat.

Avaluació

És obligatòria i correspon al professorat. La qualificació d'Apte s'obté quan l'assistència de l'alumne supere el 80% de les classes presencials (cal signar cada sessió) i es demostre l'aprofitament dels coneixements mitjançant un sistema d'avaluació contínua. En altre cas, l'alumne apareixerà a les actes com No presentat.

Referències bàsiques de la matèria: bibliogràfiques/ webgràfiques

- Badiou, Alain (1989). *Manifiesto por la filosofía*. Madrid: Cátedra.
- Badiou, Alain (2010). *Segundo manifiesto por la filosofía*. Buenos Aires: Manantial.
- Bloom, Harold (2005). *¿Dónde se encuentra la sabiduría?* Barcelona: Taurus.
- Bueno, Gustavo (1995). *¿Qué es la filosofía?* Oviedo: Pentalfa.
- Colli, Giorgio (1980). *El nacimiento de la filosofía*. Barcelona: Tusquets.
- Comte-Sponville, André (2011). *La filosofía. ¿Qué es y cómo se practica?*, Barcelona: Paidós.
- Comte-Sponville, André (2012). *Invitación a la filosofía*. Barcelona: Paidós.
- Deleuze, Gilles; Guattari, Felix (1993). *¿Qué es la filosofía?* Barcelona: Anagrama.
- Ferry, Luc (2007). *Aprender a vivir. Filosofía para mentes jóvenes*. Madrid: Taurus.
- Gadamer, Hans-Georg (1995). *El inicio de la filosofía occidental*. Barcelona: Paidós.
- García-Bacca, Juan David (2003). *Introducción literaria a la filosofía*. Barcelona: Anthropos.
- Grondin, Jean (2005). *Del sentido de la vida*. Barcelona: Herder.
- Hadot, Pierre (2006). *Ejercicios espirituales y filosofía antigua*. Madrid: Siruela.
- Heidegger, Martin (1999). *Introducción a la filosofía*. Madrid: Cátedra.
- Hildebrand, Dietrich von (2000). *¿Qué es filosofía?* Madrid: Encuentro.
- Jaspers, Karl (1988). *Introducción a la filosofía*. Barcelona: Círculo de Lectores.
- Jullien, François (2012). *Filosofía del vivir*. Barcelona: Octaedro.
- Lyotard, Jean-François (1989). *¿Por qué filosofar?* Barcelona: Paidós.
- Maceiras, Manuel (1985). *¿Qué es filosofía? El hombre y su mundo*. Madrid: Cincel.
- Marías, Julián (1985). *Introducción a la filosofía*. Madrid: Alianza.
- Ortega y Gasset, José (1982). *¿Qué es filosofía?* Madrid: Alianza.
- Putnam, Hilary (1994). *Cómo renovar la filosofía*. Madrid: Cátedra.
- Russell, Bertrand (1994). *Los problemas de la filosofía*. Barcelona: Labor.
- Schopenhauer, Arthur (2012). *Aforismos sobre el arte de vivir*. Madrid: Alianza.
- Snell, Bruno (2007). *El descubrimiento del espíritu*. Barcelona: Acantilado.
- Teichman, Jenny; Evans, Katherine C. (1994). *Filosofía: una guía para principiantes*. Madrid: Alianza.

FITXA IDENTIFICATIVA	
Dades de l'assignatura	
Codi	30662
Nom	Taller de Literatura i Pensament
Crèdits	3
Hores	30
Curs acadèmic	2019-2020

Itinerari	Curs	Període
Filosofia i Humanitats	Primer Curs	1er Quadrimestre

Professorat	Departament
Edgar Maragat	Filosofia

Descripció general de la matèria
El Taller de Literatura y Pensamiento es un taller de lectura comprensiva. El profesor propondrá a los estudiantes un elenco de lecturas a realizar. Los textos serán analizados y comentados en clase de forma dialogada.

Llistat de continguts	Descripció de continguts
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nietzsche, Dostoievski, Baroja 2. Kafka, Camus 3. Borges 4. Frisch 5. Houellebecq 6. Coetzee 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Los nietzscheanos 2. La literatura absurda 3. Los laberintos del sentido 4. La literatura tràgica 5. El último hombre 6. La literatura como forma de autoconciencia

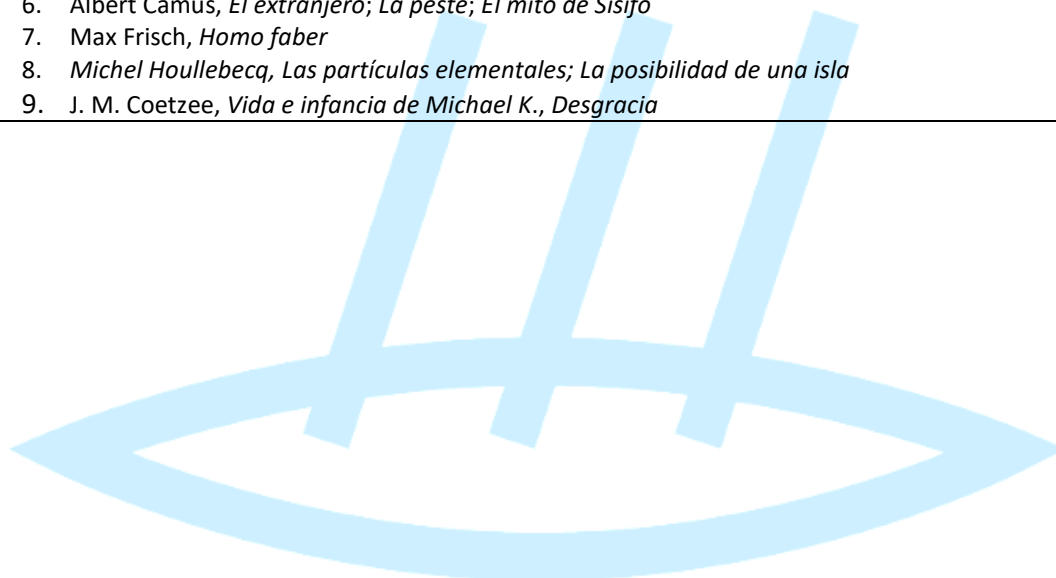
Metodologia docent
<p>Lectura comprensiva, presentaciones, discusión abierta.</p> <p>Los objetivos del taller son los siguientes:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. El crecimiento de las capacidades personales de lectura comprensiva y análisis textual. 2. Concretamente, que los estudiantes aprendan a distinguir los puntos de vista de los autores, los personajes y los narradores. 3. El crecimiento de la capacidad de reconocer creencias, opiniones, convicciones, tesis, premisas, prejuicios, conclusiones, lugares comunes, ideología, etc. en la literatura de ficción y no ficción. 4. Que los estudiantes desarrollen su capacidad de exponer y discutir pública y constructivamente puntos de vista propios y ajenos sobre textos.

Avaluació

És obligatòria i correspon al professorat. La qualificació serà Apte quan l'assistència arribe com a mínim al 80% de les classes (cal signar cada sessió) i amb un aprofitament dels coneixements demostrat mitjançant el sistema d'avaluació contínua. En qualsevol altre cas, l'alumne apareixerà a les actes com No presentat.

Referències bàsiques de la matèria: bibliogràfiques/ webgràfiques

1. Sófocles, *Antígona; Edipo Rey*
2. Friedrich Nietzsche, *Así habló Zarathustra.*
3. Fiodor Dostoievski, *Los demonios.*
4. Pío Baroja, *El árbol de la ciencia*
5. Franz Kafka, *La condena; El proceso; El castillo; Carta al padre*
6. Albert Camus, *El extranjero; La peste; El mito de Sísifo*
7. Max Frisch, *Homo faber*
8. Michel Houellebecq, *Las partículas elementales; La posibilidad de una isla*
9. J. M. Coetzee, *Vida e infancia de Michael K., Desgracia*

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'assignatura	
Codi	30665
Nom	Pensament Crític i Argumentació
Crèdits	2
Hores	20
Curs acadèmic	2019/2020

Itinerari	Curs	Període
Filosofia i Humanitats	1r	1er quadrimestre

Professorat	Departament de cada una
Vicent Claramonte Sanz	Filosofia, UD de Lògica i Filosofia de la Ciència

Descripció general de la matèria

Assignatura de perfil introductor sobre Lògica Formal i Teoria de l'Argumentació en la qual s'exposaran certes nocions bàsiques entre aquestes àrees de coneixement i el pensament crític, així com conceptes bàsics de composició i quantificació d'enunciats, taules de veritat, teoria de la inferència mediata, teoria del sil·logisme i fal·làcies.

Llistat de continguts	Descripció de continguts
TEMA 1. Llenguatge i pensament crític	Introducció
TEMA 2. Elements bàsics del llenguatge formal	Nocions bàsiques
TEMA 3. Inferències i raonaments	Concepte d'inferència
TEMA 4. Tipologia d'inferències (I): inferències immediates	Tipus d'inferències immediates
TEMA 5. Tipologia d'inferències (II): inferències mediatas	Teoria clàssica del sil·logisme
TEMA 6. Fal·làcies	Concepte i tipus de fal·làcies

Metodologia docent

Exposicions magistrals, exercicis pràctics i eines multimèdia

Avaluació

És obligatòria i correspon al professorat. La qualificació d'Apte s'obtindrà quan l'assistència de l'alumne supere el 80% de les classes presencials (cal signar cada sessió) i es demostre l'aprofitament dels coneixements mitjançant un sistema d'avaluació contínua. En altre cas, l'alumne apareixerà a les actes com No presentat.

Referències bàsiques de la matèria: bibliogràfiques/ webgràfiques

Manual de l'assignatura

Bibliografia addicional lliurada en el seu moment als estudiants

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'assignatura	
Codi	30660
Nom	Història I
Crèdits	2
Hores	20
Curs acadèmic	2019/2020

Itinerari	Curs	Període
FILOSOFIA I HUMANITATS	1r	2n quadrimestre

Professorat	Departament de cada una
AMPARO MATEO DONET	HISTÒRIA ANTIGA
MANUEL RUZAFÀ GARCÍA	HISTÒRIA MEDIEVAL

Descripció general de la matèria

Evolució de la Humanitat als períodes de l'Antiguitat i als segles medievals, contemplant les evolucions polítiques, econòmiques i culturals cronològicament.

Llistat de continguts	Descripció de continguts
<p>PARTE I: EDAD ANTIGUA.</p> <ol style="list-style-type: none"> Egipto. Oriente Próximo: Mesopotamia, Levante y Asia Menor. Creta y Grecia Antigua. Grecia Clásica y Helenística. La República Romana. El Imperio Romano. <p>PARTE II: EDAD MEDIA.</p> <ol style="list-style-type: none"> La Alta Edad Media (siglos V-X; 476-1000). La Plena Edad Media (siglos XI-XIII; 1000-1300). La Baja Edad Media (siglos XIV y XV; 1300-1500). 	<ol style="list-style-type: none"> HISTÒRIA ANTIGA DEL MÓN. OCCIDENT I LA MEDITERRÀNIA A L'ÈPOCA MEDIEVAL.

Metodologia docent

- Classes presencials de caràcter teoricopràctic.
- Estudi de materials, mapes, textos i documents.
- Lectures complementàries.

Avaluació

És obligatòria i correspon al professorat. La qualificació d'Apte s'obtindrà quan l'assistència de l'alumne supere el 80% de les classes presencials (cal signar cada sessió) i es demostre l'aprofitament dels coneixements mitjançant un sistema d'avaluació contínua.

En altre cas, l'alumne apareixerà a les actes com No presentat.

Referències bàsiques de la matèria: bibliogràfiques/ webgràfiques

- ANDREAU, J. – GIARDINA, A. (1991): El hombre romano, Madrid, Alianza.
- BRAVO, G., (2008): *Historia del Mundo Antiguo: Una introducción crítica*, Madrid, Alianza.
- BRAVO, G., (2008): *Historia del Mundo Antiguo: Una introducción crítica*, Madrid, Alianza.
- BERLEV, O. D. – DONADONI, S., (1991): El hombre egipcio, Madrid, Alianza.
- FOSSIER, R. (2007): *Gente de la Edad Media*, Madrid, Taurus.
- LE GOFF, J. (1999): *La civilización del Occidente medieval*, Barcelona, Paidós.
- VERNANT, J.-P., (2000): *El hombre griego*, Madrid, Alianza.
- VINCENT, C. (2001): *Breve historia del Occidente medieval*, Madrid, Alianza.
- WICKHAM, C. (2013): *El legado de Roma. Una historia de Europa de 400 a 1000*, Barcelona, Pasado & Presente.
- WICKHAM, C. (2017): *Europa en la Edad Media. Una nueva interpretación*, Barcelona, Crítica.

FITXA IDENTIFICATIVA	
Dades de l'assignatura	
Codi	30664
Nom	Història de la Filosofia I
Crèdits	3
Hores	30
Curs acadèmic	2019/2020

Itinerari	Curs	Període
Filosofia i Humanitats	Primero	Segundo cuatrimestre

Professorat	Departament
José García Roca	Filosofia

Descripció general de la matèria
Introducción al estudio del pensamiento filosófico en la Antigüedad. Se presentan los principales problemas que incidieron sobre el desarrollo de la filosofía griega y los autores y escuelas más relevantes.

Llistat de continguts	
<p>1. INTRODUCCIÓN</p> <p>1.1. La filosofía griega: períodos y escuelas. 1.2. Fuentes para el conocimiento de la filosofía griega.</p> <p>2. EL PENSAMIENTO PREFILOSÓFICO GRIEGO</p> <p>2.1. Los poemas homéricos. 2.2. La poesía didáctica de Hesíodo. 2.3. Los chamanes griegos y los misterios. 2.4. La sabiduría gnómica.</p> <p>3. LOS FILÓSOFOS PRESOCRÁTICOS</p> <p>3.1. Los milesios. 3.2. Pitágoras y el pitagorismo. 3.3. Jenófanes y Heráclito. 3.4. Los eleatas: el poema de Parménides; las paradojas de Zenón. 3.5. Los pluralistas: Empédocles, Anaxágoras y el atomismo.</p> <p>4. LOS SOFISTAS</p> <p>4.1. Educación tradicional y educación sofística. 4.2. La filosofía política de la sofística. 4.3. La filosofía de la religión en tiempos de los sofistas.</p>	<p>5. LA FILOSOFÍA GRIEGA EN LA ÉPOCA CLÁSICA</p> <p>5.1. Sócrates: la «cuestión socrática»; la personalidad de Sócrates; el método socrático; la doctrina socrática. 5.2. Platón: la doctrina de las Formas; la filosofía política. 5.3. Aristóteles: la doctrina de la substancia; la explicación del cambio; el movimiento local; la cosmología.</p> <p>6. LA FILOSOFÍA HELENÍSTICO-ROMANA</p> <p>6.1. Estoicismo, epicureísmo y escepticismo. 6.2. El neoplatonismo y el final de la filosofía antigua. 6.3. La recepción de la filosofía y la ciencia griegas en la Edad Media latina y en el Renacimiento.</p>

Metodologia docent

Clases magistrales con atención a preguntas y apertura a debates, acompañadas de gran número de materiales complementarios elaborados por el profesor y que se suben al Aula Virtual de la asignatura.

Se informa también de la existencia en reprografía de antologías de textos sobre el pensamiento griego (*El pensamiento prefilosófico griego*, *Los filósofos presocráticos*, *Los sofistas*, *Sócrates*) seleccionados, traducidos y anotados por el profesor, cuya adquisición se sugiere a aquellos estudiantes que deseen profundizar más en la asignatura acudiendo a los textos originales.

En lo que al contenido de las clases se refiere, tras unas consideraciones preliminares referentes a los períodos que cabe señalar en la historia de la filosofía griega, a las fuentes de que disponemos para su conocimiento y a los problemas —filológicos, interpretativos o de otro género— que estas fuentes plantean, se examina el pensamiento prefilosófico griego como sustrato histórico a partir del cual se origina la reflexión filosófica.

Las cuestiones cosmológicas centran el estudio de la filosofía presocrática, atendiéndose también al surgimiento de las matemáticas y de la astronomía griegas en ese período.

Con la sofística y Sócrates son los problemas educativos, éticos, políticos y religiosos los que pasan a primer plano. En esta parte del curso se subrayan aquellas cuestiones que, en relación con la acción moral o la convivencia política, mantienen en el momento presente la misma vigencia que provocó los grandes debates teóricos del siglo V a. C.

Platón y Aristóteles elaboran los dos grandes sistemas de pensamiento que durante siglos van a constituir los principales referentes filosóficos; las ideas fundamentales que caracterizan el idealismo platónico y la explicación aristotélica del mundo natural son objeto de especial consideración en la siguiente parte del curso.

Éste finaliza con una breve presentación de las escuelas filosóficas dominantes en el período helenístico-romano —desaparecida ya la *polis* griega como entidad política independiente— y con la recepción en el Occidente latino medieval, tras una época de decadencia cultural, de la filosofía y la ciencia helénicas.

Avaluació

És obligatòria i correspon al professorat. La qualificació serà Apte quan l'assistència arribe com a mínim al 80% de les classes (cal signar cada sessió) i amb un aprofitament dels coneixements demostrat mitjançant el sistema d'avaluació contínua. En qualsevol altre cas, l'alumne apareixerà a les actes com No presentat.

Referències bàsiques de la matèria: bibliogràfiques/ webgràfiques

- GUTHRIE, W. K. C. *Historia de la filosofía griega*. 6 vols. Trad. de Alberto Medina González, Joaquín Rodríguez Feo y Álvaro Vallejo Campos. Madrid: Gredos, 1984-93.
- MOSTERÍN, Jesús. *Historia de la filosofía*. 5 vols. Madrid: Alianza, 1983-5.
- GIL, Luis (ed.). *Introducción a Homero*. Madrid: Guadarrama, 1963; reed. en 2 vols., Barcelona: Labor, 1984.
- KIRK, G. S. y RAVEN, J. E. *Los filósofos presocráticos. Historia crítica con selección de textos*. Trad. de Jesús García Fernández. Madrid: Gredos, 1970; 2ª ed. ampliada (con la colaboración de M. Schofield), 1987.
- CALVO, Tomás. *De los sofistas a Platón: política y pensamiento*. Madrid: Cincel, 1986.
- MOREAU, Joseph. *Aristóteles y su escuela*. Trad. de Marino Ayerra. Buenos Aires: EUDEBA, 1972.
- LONG, Anthony A. *La filosofía helenística. Estoicos, epicúreos, escépticos*. Trad. de P. Jordán de Urries. Madrid: Revista de Occidente, 1975.

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'assignatura	
Codi	30663
Nom	Grandes obras de la literatura I
Crèdits	2
Hores	20
Curs acadèmic	2019/2020

Itinerari	Curs	Període
Filosofia i Humanitats	1r	2n quadrimestre

Professorat	Departament
Enrique Herreras Maldonado	Filosofia

Descripció general de la matèria

La assignatura té dues parts interrelacionades. Una teòrica, que té com a objectiu inicial la definició del que és un "clàssic" de la literatura. A partir d'aquesta definició sorgeixen altres temes com la reflexió sobre el "cànon" o la tensió entre realisme i avantguarda. Una vegada vist aquests consideracions passem a la part pràctica, és a dir, a analitzar una selecció de grans obres de la literatura.

Llistat de continguts	Descripció de continguts
<p>Unitat didàctica I: El significat dels clàssics de la literatura. Tema 1: La dicotomia entre el cànon i l'èxit popular. Tema 2. Què és un clàssic? Tema 3: El sentit de la crítica. Tema 4. Teoria de la recepció: Aristòtil versus B. Brecht.</p> <p>Unitat didàctica II. Clàssics contemporanis. Tema 5. La tensió entre realisme i avantguarda. Tema 6. Literatura i postmodernitat</p> <p>Unitat didàctica III: Anàlisi d'algunes grans obres de la literatura de diferents gèneres.</p>	<p>Podem parlar encara de cànon? Aquesta pregunta serà nuclear per a la reflexió que realitzarem a partir de l'estudi d'una selecció de grans obres de la literatura, tant narratives com dramàtiques, tant clàssiques com contemporànies. Reflexions que unirem a les discussions literàries i filosòfiques que els acompanyen.</p> <p>Analitzarem obres com: <i>Rey Lear</i> (Shakespeare), <i>Esperando a Godot</i> (Beckett), <i>La insoportable levedad del ser</i> (Kundera) o <i>Cien años de soledad</i> (García Márquez), entre altres.</p>

Metodologia docent

La metodologia combinarà l'exposició del professor amb la participació dels alumnes, bé a través d'un debat o la lectura de crítiques personals sobre els textos seleccionats. Les classes es dividiran en dues parts: primerament el professor exposarà els conceptes i idees nuclears de cada tema, així com una presentació dels autors tractats, per passar a una segona part en què s'iniciarà un debat a partir dels anàlisis dels textos seleccionats. Els alumnes tindran a la seva disposició (Aula virtual) un power point que resumeix el impartit a classe, així com alguns documents que incloga articles, crítiques i altres documents que puguen aportar tant el professor com els propis alumnes.

Avaluació

És obligatòria i correspon al professorat. La qualificació d'Apte s'obté quan l'assistència de l'alumne supere el 80% de les classes presencials (cal signar cada sessió) i es demostre l'aprofitament dels coneixements mitjançant un sistema d'avaluació contínua. En altre cas, l'alumne apareixerà a les actes com No presentat.

Referències bàsiques de la matèria: bibliogràfiques/ webgràfiques

- ASENSI, M. *Literatura y filosofía (Teoría de la literatura y literatura comparada)*, Síntesis, 1995.
- BAL, M. *Teoría de la narrativa (una introducción a la narratología)*. Madrid, Cátedra.
- BARTHES, R. *Ensayos críticos*, Barcelona, Seix Barral, 1973.
- BECKETT, S. *Teatro reunido*, Barcelona, Tusquets, 2006.
- BLOOM, H. *El canon occidental*, Barcelona, Anagrama.
- CALVINO, I. *¿Por qué leer los Clásicos?* Siruela.
- CHÈJOVV, A. *Teatro Completo*, Madrid, Losada, 2011.
- GARCÍA LÓPEZ, J. *Historia de la literatura española*, Madrid, Vicens Vives, 2009.
- HERRERAS, E. *Notas y contranotas para una estética teatral. La aportación de la escena al pensamiento contemporáneo*, Bilbao, Artez, 2016.
- "Compromiso social en el teatro de Samuel Beckett", en Episkenion, volumen 3/4, pp. 73-88.
- "El arte de la recepción: Bertolt Brecht contra la Poética de Aristóteles", Estudios filosóficos, Nº 170, 2010, págs. 25-42
- LIPOVETSKY, G. *La era del vacío: ensayos sobre el individualismo contemporáneo*, Barcelona, Anagrama.
- ORTEGA Y GASSET, j. *Ideas sobre el teatro y la novela*, Madrid, Alianza Editorial, 1982.
- PÁEZ, M. *De lo sublime y lo profano: viaje por los libros que alguna vez deberíamos leer*. CENAP, Ibagué.
- NAVARRO, ROSA. *Por qué hay que leer clásicos*, Ariel, Madrid, 1996.

FITXA IDENTIFICATIVA	
Dades de l'assignatura	
Codi	29169
Nom	Introducció a l'Antropologia
Crèdits	2
Hores	20
Curs acadèmic	2019/2020

Itinerari	Curs	Període
Filosofia i Humanitats	2n	1r quadrimestre

Professorat	Departament
Vicente Claramonte Sanz	Filosofia, UDLògica i Filosofia de la Ciència

Descripció general de la matèria

Assignatura de perfil introductori sobre Antropologia Filosòfica, prevista per analitzar els trets bàsics i comuns de l'ésser humà a partir de l'estat actual del coneixement científic, però tenint en compte a més les concepcions religioses i filosòfiques principals sobre la naturalesa humana.

Llistat de continguts	Descripció de continguts
Tema 1. Antropologia: objecte d'estudi i significat filosòfic	Nocions introductòries
Tema 2. Antropologia física	Vessant científica general
Tema 3. Intel·ligència, cultura, llenguatge	Vessant neuro-científica
Tema 4. Concepcions religioses sobre la naturalesa humana	Vessant religiosa
Tema 5. Concepcions filosòfiques occidentals sobre la naturalesa humana	Vessant filosòfica

Metodologia docent

Exposicions magistrals, exercicis pràctics i eines multimèdia

Avaluació

És obligatòria i correspon al professorat. La qualificació d'Apte s'obtindrà quan l'assistència de l'alumne supere el 80% de les classes presencials (cal signar cada sessió) i es demostre l'aprofitament dels coneixements mitjançant un sistema d'avaluació contínua.
En altre cas, l'alumne apareixerà a les actes com No presentat.

Referències bàsiques de la matèria: bibliogràfiques/ webgràfiques

Manual de l'assignatura

Bibliografia addicional lliurada en el seu moment als estudiants

FITXA IDENTIFICATIVA	
Dades de l'assignatura	
Codi	30668
Nom	Taller de Textos Filosòfics
Crèdits	3
Hores	30
Curs acadèmic	2019-2020

Itinerari	Curs	Període
Filosofia i Humanitats	2n	1r quadrimestre

Professorat	Departament
Juan de Dios Bares Partal	Filosofia

Descripció general de la matèria
Comentario de textos. Debate y discusión sobre obras filosóficas.

Llistat de continguts	Descripció de continguts
Los contenidos variarán en función de los textos elegidos en cada caso. Se tratará preferentemente de obras, o de partes muy amplias de obras filosóficas, que leeremos y comentaremos detenidamente en clase.	Comentario de textos Argumentación filosófica Análisis Debate Exposición Comprensión

Metodologia docent
Se trata de una asignatura eminentemente práctica, donde los estudiantes leerán y comentarán de la manera más autónoma posible –aunque con la ayuda del profesor– alguna obra filosófica que pueda serles accesible en su actual nivel de conocimientos. Se pretende que los estudiantes empleen los conocimientos que ya poseen de una manera dinámica y activa. Combinaremos introducciones a los textos y su contexto por parte del profesor, exposiciones de los estudiantes, debates y comentarios, tanto de los textos como de la problemática que suscitan.

Avaluació
Es obligatoria y corresponde al profesorado. La calificación será Apto cuando la asistencia llegue como mínimo al 80% (hay que firmar la asistencia a cada sesión) y con un aprovechamiento de los conocimientos demostrado mediante el sistema de evaluación continua. En cualquier otro caso, el estudiante aparecerá en actas como No Presentado.

Referències bàsiques de la matèria: bibliogràfiques/ webgràfiques

- Casañ, Pascual: Introducción al comentario de texto filosófico. Madrid, Tilde , 1998.
- Deleule, Didier; Guéry, Françoise: Comentario de textos de filosofía Madrid, Cátedra, 2001.
- Garcia Norro, Juan Jose; Rodríguez, Ramón: Cómo se comenta un texto filosófico. Madrid, Síntesis, 2007.
- Gea Izquierdo, Francisco Javier: "El comentario de texto en filosofía como instrumento didáctico". Diálogo filosófico, 65, 295-308.

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'assignatura	
Codi	30666
Nom	Història de l'art I
Crèdits	2
Hores	20
Curs acadèmic	2019/2020

Itinerari	Curs	Període
Filosofia i Humanitats	2n	Primer quadrimestre

Professorat	Departament de cada una
Joan Carles Gomis Corell	Història de l'art

Descripció general de la matèria

Estudi dels principals conceptes que conformen la Història de l'Art com a disciplina acadèmica; anàlisi de l'art com a expressió cultural i estètica des de les cultures prehistòriques fins al Renaixement. Estudi i anàlisi de les principals obres i artistes, materials i tècniques de cada període.

Llistat de continguts	Descripció de continguts
1. Definició d'art. Divisió i classificació de les arts.	L'art com a expressió cultural. Art i cultura. Les diverses classificacions de les arts al llarg de la història i els motius que les expliquen
2. La Història de l'art com a disciplina acadèmica.	El naixement de la Història de l'art com a disciplina acadèmica. Principals artífex. Mètodes d'estudi i investigació sobre art.
3. Art de les cultures prehistòriques.	L'art en les diverses cultures prehistòriques. Períodes, zones, característiques estilístiques i tècniques.
4. Art de les primeres cultures de l'Antiguitat històrica	L'art en les cultures del Pròxim Orient: sumeris, acadis, assiris, imperi babilònic i perses. L'art a Egipte: art i rituals funeraris.
5. L'art grec. Antecedents i influències.	Periodització. Principis de les arts gregues: la mimesis de la realitat, la imatge narrativa, la bellesa com a orde i proporció.
6. L'art Romà.	L'admiració per Grècia. Arquitectura i urbanisme romans: els elements i edificis de la ciutat. Urbs i ager.
7. El primer art cristià.	Les catacumbes; pintura i escultura. L'art al servei de l'oració: relació amb la litúrgia
8. L'alta Edat Mitjana: del romà al romànic.	L'arts de les cultures bàrbares. Els visigots; l'art hispanomusulmà. La <i>Renovatio</i> carolíngia.
9. L'any 1000: el Romànic.	La conformació del romànic. Art i litúrgia: la unificació gregoriana. Monestirs i esglésies. Pintura i escultura. La miniatura.

10. El Gòtic.	La maduració de la cultura bàrbara. Art gòtic i ciutat. Arquitectura gòtica i escolàstica. Arquitectura gòtica i polifonia: Notre Dame de París. La difusió del gòtic. El gòtic als territoris hispans.
11. El Renaixement.	El concepte de renaixement. Florència i l'origen del Renaixement. La reinvençió de l'Antiguitat. Criteris estètics del Renaixement: la imitació dels procediments de la natura. La relació amb l'art de l'Antiguitat. La tractadística. La difusió del Renaixement.

Metodologia docent

- Classes conferència, on s'explicaran els continguts històrics i teòrics propis del continguts.
- Anàlisi i comentari de les obres d'art més significatives i representatives de cada període.
- Comentari de texts de tractats artístics, filòsofics i de pensadors de cada període, i també dels historiadors de l'art més importants.

A la plataforma Moodle de la Universitat de València es penjaran els materials necessaris per al seguiment de les classes.

Avaluació

És obligatòria i correspon al professorat. La qualificació d'Apte s'obtindrà quan l'assistència de l'alumne supere el 80% de les classes presencials (cal signar cada sessió) i es demostre l'aprofitament dels coneixements mitjançant un sistema d'avaluació contínua. En altre cas, l'alumne apareixerà a les actes com No presentat.

Referències bàsiques de la matèria: bibliogràfiques/ webgràfiques

- Bussable, M. (ed.), *Roma: arte y arquitectura*, Koeln: Koenemann, 2000
- Carmona Muela, J., *Iconografía clásica. Guía básica para estudiantes*, Akal
- . *Iconografía cristiana. Guía básica para estudiantes*, Akal
- Chilvers, I., *Diccionario de arte*, Madrid, Alianza
- Farthing, S., *Arte. Toda la historia*, Blume
- Fatas, G., Borrás, G., *Diccionario de término de arte y elementos de arqueología, heráldica y numismática*, Madrid, Alianza, 1999
- Gombrich, E. H., *Historia del Arte*, Madrid, Alianza, 1992
- Grimal, P., *Diccionario de mitología griega y romana*, Paidós
- Hause, A., *Historia social de la literatura y el arte*,
- Ramírez, J. A. (ed.), *Historia del Arte*, Madrid, Alianza, 1996-1997, 4 vols.
- Toman, R. (ed.), *El Románico: arquitectura, escultura, pintura*, Koeln: Koenemann, 1996
- . *El Gótico: arquitectura, escultura, pintura*, Koeln: Koenemann, 1999
- . *El arte en la Italia del Renacimiento: arquitectura, escultura, pintura y dibujo*, Koeln: Koenemann, 1999

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'assignatura	
Codi	30670
Nom	Història de la Filosofia II
Crèdits	3
Hores	30
Curs acadèmic	2019/2020

Itinerari	Curs	Període
Filosofia i Humanitats	2n	2n quadrimestre

Professorat	Departament
Fernando Soler Álvarez	Filosofia

Descripció general de la matèria

El curs ofereix un panorama de la història de la filosofia i, en particular, un recorregut per alguns dels episodis principals de la història de les idees modernes.

Llistat de continguts

Tema 1.- Qüestions introductòries

- a) Caracterització del pensament premodern
- b) El pas a la modernitat: característiques fonamentals
  - Definició de la modernitat (Weber)

Tema 2.- Concepte de Renaixement

- a) La seua pertinència analítica.
- b) La antiguitat clàssica com a model.

Tema 3.- La modernitat com a cerca d'un nou paradigma:

- a) Una nova cosmovisió (de Copèrnic a Galileu)
- b) Una nova ciència, la política (Maquiavel)

Tema 4.- Crisi i escepticisme. Montaigne

- a) L'escepticisme en el coneixement.
- b) L'escepticisme en la moral.
- c) L'escepticisme en la religió.

Tema 5.- La superació de l'escepticisme en Descartes

- a) El problema del mètode.
- b) El problema de la metafísica.

Tema 6.- Concepte de Il·lustració (Kant)

Tema 7.- Kant

- a) Naturalesa i estructura de la Crítica de la Raó Pura
- b) El plantejament moral kantian i l'imperatiu categòric
- c) La facultat de jutjar

Tema 8.- La cara triomfant de la modernitat: "el rusc liberal", "la mà invisible" i "la insociable sociabilitat" silencien la "crítica de la societat civil" (Mandeville, Smith i Kant enfront de Rousseau)

Tema 9.- La cara oculta de la modernitat: Smith, Marx i la acumulació primitiva de capital]

Tema 10.- El liberalisme com a destrucció social (Polanyi)

- a) La utopia liberal de la societat de mercat
- b) El feixisme com a triomf del capitalisme enfront de la democràcia

Metodologia docent

CLASSES TEÒRIQUES: Les classes teòriques s'impartiran sobre la base de la denominada "classe magistral" articulada entorn de diferents textos dels autors, textos que es facilitaran via aula virtual. El desenvolupament del temari pel professor anirà acompanyat de l'anàlisi i comentari dels passatges més rellevants de tals textos.

TREBALL DIRIGIT: Els estudiants podran realitzar, individualment o en grup, un treball escrit sobre autors o problemes del pensament contemporani para la realització del qual comptaran amb l'adreça del professor. El tema del treball haurà de ser comunicat al professor amb anterioritat a la seua realització i haurà de presentar-se un esbós i/o esquema per a la seua aprovació prèvia. L'escrit haurà d'incloure reflexions crítiques, havent d'indicar-se amb precisió la bibliografia utilitzada i els passatges que d'ella hagen sigut citats en el treball.

TUTORIES: En l'horari que oportunament es farà públic, s'atendran les consultes que l'estudiant puga realitzar referents a les qüestions tractades en les classes teòriques, a les seues lectures de la bibliografia bàsica o complementaria, o a qualssevol altres consultes vinculades amb els continguts o desenvolupament de l'assignatura.

Avaluació

És obligatòria i correspon al professorat. La qualificació serà Apte quan l'assistència arribe com a mínim al 80% de les classes (cal signar cada sessió) i amb un aprofitament dels coneixements demostrat mitjançant el sistema d'avaluació contínua. En qualsevol altre cas, l'alumne apareixerà a les actes com No presentat.

Referències bàsiques de la matèria: bibliogràfiques/ webgràfiques

- Maquiavelo, N., *El príncipe*, Madrid: Tecnos, 2011
- Montaigne, M. de, *Ensayos completos* Madrid: Cátedra, 2003
- Descartes, R., *Discurso del método y Meditaciones metafísicas*, Madrid: Alfaguara, 1981,1977
- AA.VV. *¿Qué es la Ilustración?* Madrid: Tecnos, 1988
- Kant, I., *Crítica de la razón pura*, Madrid: Alfaguara, 1978
- Rousseau, J-J., *Contrato social*, Madrid: Alianza, 1991
- Smith, A., *La riqueza de las naciones*, Madrid: Alianza, 1994
- Marx, K., *El capital*, Libro I, Madrid: siglo XXI, 1976
- Polanyi, K., *La gran transformación*, Madrid: Virus, 2016

Referències complementàries

- Cassirer, E., *La filosofía de la Ilustración*, México, FCE, 1975
- Copleston, F., *Historia de la Filosofía*, Barcelona, Ariel, 1975
- Y. Belaval-B.Parain (ed.), *Historia de la Filosofía*, Madrid, Siglo XXI, 1974-1981
- O'Connor, D.J., *Historia crítica de la filosofía occidental*, Barcelona, Paidós, 1982
- Popkin, R. H., *La historia del escepticismo desde Erasmo a Spinoza*, México, FCE, 1983
- Russell, B., *Historia de la filosofía occidental*, Madrid: Espasa Calpe, 2009
- Abbagnano, N. *Historia de la filosofía*, Barcelona: Montaner y Simón, 1973

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'assignatura	
Codi	30669
Nom	ESTÉTICA
Crèdits	2
Hores	20
Curs acadèmic	2019/2020

Itinerari	Curs	Període
Filosofia i Humanitats	2	2º cuatrimestre

Professorat	Departament
Ricard Silvestre	Didáctica de la Expresión Plástica.

Descripció general de la matèria

La Estètica busca la vivència del arte, no clasificarlo o secuenciarlo. Se trata de comprenderlo, interpretarlo y gozarlo para asumirlo como una parte integrante y fundante de nuestras vidas, es decir, configurarlo en la experiencia interior de los sujetos. Vía excepcional de conocimiento conceptual del ser humano, de su cultura y su historia, la Estètica va más allá de enseñarnos a captar el arte, pues nos invita a reflexionar filosóficamente sobre ese captar y expresar humanos a partir del hecho artístico.

Llistat de continguts	Descripció de continguts
<ol style="list-style-type: none"> 1. El Arte y sus concepciones. 2. El concepto de Belleza. 3. Los conceptos de Forma. 4. La idea de Creatividad. 5. La mimesis 6. La Experiencia Estética 7. Estéticas contemporáneas. 	<p>A partir de los cambios en la noción de lo artístico y de las teorías fundamentales que tratan de explicar el concepto de belleza, se plantará la relevancia de las ideas de forma y creatividad en sus distintas formulaciones históricas, en donde la mimesis –entendida y acotada como “copia”- puede determinar originariamente el desarrollo de la experiencia estética y, a la vez, la configuración de un espectador vinculado con la contemporaneidad artística y la reflexión estética actual, ambas pensadas alrededor de una Estética como Filosofía Práctica.</p>

Metodologia docent

Las clases se plantearán a través de las principales categorías y nociones que la Estètica ha desarrollado en el seno de los sistemas filosóficos. Esta dinámica, que se realizará desde la aproximación a una selección de textos fundamentales, se estructurará asimismo conforme a un análisis de determinadas obras de arte, haciendo especial hincapié en la actividad crítica y participante, que se vinculará al arte moderno y contemporáneo conforme a los lenguajes de las Vanguardias y de los nuevos comportamientos artísticos. Esto último se intentará hacer compatible con visitas a determinados espacios expositivos

Avaluació

Es obligatoria y corresponde al profesorado. La calificación de Apto se obtendrá cuando la asistencia del alumno supere el 80% de las clases presenciales (hay que firmar cada sesión) y se demuestre el aprovechamiento de los conocimientos mediante un sistema de evaluación continua.

En otro caso, el alumno aparecerá a las actas como No presentado.

Referències bàsiques de la matèria: bibliogràfiques/ webgràfiques

TATARKIEWICZ, W. (1987). Historia de seis ideas. Madrid: Técno.

SCHILLER, J.C.F. (2018). Cartas sobre la educación estética de la humanidad. Barcelona: Acantilado.

VALVERDE, J. M^a. (1987). Breve historia y antología de la estética. Barcelona: Ariel.

MARCHÁN FIZ, S. (2012). Del arte objetual al arte de concepto. Madrid: Akal.

SUBIRATS, E. (2005). Las estrategias del espectáculo: tres ensayos sobre estética y teoría crítica. Murcia: Cendeac.

BERGER, J. (2000) Modos de ver. Barcelona. Gustavo Gili.

FITXA IDENTIFICATIVA	
Dades de l'assignatura	
Codi	30667
Nom	Filosofia Moral
Crèdits	3
Hores	30
Curs acadèmic	2019-2020

Itinerari	Curs	Període
Filosofia i Humanitats	2n	2n quadrimestre

Professorat	Departament
Agustín Domingo Moratalla	Filosofia

Descripció general de la matèria
El objetivo de esta asignatura es ofrecer una introducción general a la Filosofía Moral. Cada una de las unidades didácticas y temas se centran en cuestiones y debates actuales en los ámbitos de la bioética, la ética medioambiental, las teorías de la democracia y la ciudadanía, el pluralismo religioso, la ética de los medios de comunicación, la ética económica o la ética en la investigación científica.

Llistat de continguts	Descripció de continguts
Unidad didáctica 1: Bioética y ética aplicada	Unidad didáctica 1: Bioética y ética aplicada Tema 1. Biología y biografía Tema 2. Ética ecológica y ética medioambiental Tema 3. Salud pública y ciudadanía: sociedad de los cuidados Tema 4. Nuevas tecnologías y viejos problemas Tema 5. Democracia 4.0 y bio-ciber-seguridad
Unidad didáctica 2: Ética de la ciudad	Unidad didáctica 2: Ética de la ciudad Tema 1. Ciudades pensadas: los filósofos y la ciudad Tema 2. Ciudades imaginadas: entre ideales y utopías Tema 3. Ciudades posibles: del urbanismo a la democracia Tema 4. Ciudades solidarias: contribuciones de la filosofía al problema del habitar Tema 5. Ciudades del futuro: de la ciudad invisible a la ciudad abierta
Unidad didáctica 3: Ética de la sociedad civil	Unidad didáctica 3: Ética de la sociedad civil Tema 1. Ética, derecho y religión Tema 2. Ética y educación Tema 3. Ética y comunicación Tema 4. Ética, ciencia y tecnología

Metodologia docent

La metodología a seguir combinará las siguientes modalidades de trabajo: exposición del profesor, exposición de los estudiantes, lecturas, debates, comentario de textos.

Las clases se dedicarán al análisis, estudio y comprensión de los conceptos fundamentales incluidos en el programa de la asignatura. Los conceptos y teorías más complejos serán explicados por el profesor y en todos ellos se realizarán, en la misma sesión, ejercicios y actividades complementarias por parte de los estudiantes para facilitar su comprensión.

Los estudiantes tendrán a su disposición en el aula virtual un dossier con los documentos básicos necesarios para cada tema. Este dossier incluye artículos de revistas, capítulos de libros y otros documentos de elaboración propia.

Avaluació

Es obligatoria y depende del profesorado. La calificación será APTO cuando la asistencia llegue a un mínimo del 80% (se debe firmar la asistencia a cada sesión) y con un aprovechamiento de los conocimientos demostrados mediante el sistema de evaluación continua. En cualquier otro caso el estudiante aparecerá en actas como No Presentado.

Referències bàsiques

- Bilbeny, Norbert (1992). *Aproximación a la ética*. Barcelona: Ariel.
- Bonete, Enrique (1990). *Éticas contemporáneas*. Madrid: Tecnos.
- Camps, Victoria (2013). *Breve historia de la ética*. Barcelona: RBA.
- Camps, Victoria, Guariglia, Osvaldo y Salmerón, Fernando (eds.) (1992). *Concepciones de la ética*. Madrid: Trotta.
- Canto-Sperber, Monique (coord.) (2001). *Diccionario de ética y filosofía moral*, 2 vols. México: Fondo de Cultura Económica.
- Canto-Sperber, Monique y Ogien, Ruwen (2005). *La filosofía moral y la vida cotidiana*. Barcelona: Paidós.
- Cortina, Adela y Martínez, Emilio (1996). *Ética*. Madrid: Akal.
- Domingo, Agustín (2001). *Lo que usted estudió y nunca debió olvidar de Ética (puesto al día)*. Madrid: Acento.
- García Gómez-Heras, José M.ª (2003). *Teorías de la moralidad. Introducción a la ética comprada*. Madrid: Síntesis.
- Hortal, Augusto (1994). *La ética. Los autores y sus circunstancias*. Madrid: Universidad Pontificia de Comillas.
- MacIntyre, Alasdair (1981). *Historia de la ética*. Barcelona: Paidós.

Referències específiques

Unidad didáctica 1

- Domingo, Agustín (2017). *Condición humana y ecología integral*. Madrid: PPC.
- Domingo, Agustín (2018). *Ética de la investigación. Ingenio, talento y responsabilidad*. Barcelona: Herder.

Unidad didáctica 2

- Alfarabi (1985). *La ciudad ideal*. Madrid: Tecnos.
- Arendt, Hannah (2003). "La esfera pública y la privada". En: *La condición humana*. Barcelona: Paidós.
- Aristóteles (2015). *Política*. Madrid: Alianza.
- Bachelard, Gaston (1998). *La poética del espacio*. México: FCE.
- Cacciari, Massimo (2010). *La ciudad*. Barcelona: Gustavo Gili.
- Deleuze, Gilles & Guattari, Felix (1994). "Geofilosofía". En: *¿Qué es la filosofía?* Barcelona: Anagrama.
- Engels, Friedrich (1978). *Contribución al problema de la vivienda*. Moscú: Progreso.
- Heidegger, Martin (2015). *Construir, habitar, pensar*. Madrid: Oficina de Arte y Ediciones.
- Jacobs, Jane (2011). *Muerte y vida de las grandes ciudades*. Madrid: Capitán Swing.
- Lefebvre, Henri (1976). *Espacio y política. El derecho a la ciudad II*. Barcelona: Península
- Lefebvre, Henri (2013). *La producción del espacio*. Madrid: Capitán Swing.
- Lorau, Nicole (2010). *La ciudad dividida. El olvido en la memoria de Atenas*. Buenos Aires: Katz.
- Moro, Tomás (2012). *Utopía*. Madrid: Alianza.
- Nancy, Jean-Luc (2013): *La ciudad a lo lejos*. Buenos Aires: Manantial.
- Platón (2013). *La república*. Madrid: Alianza.
- Sennett, Richard (2002). *Vida urbana e identidad personal*. Barcelona: Península.
- Sennett, Richard (2007). *Carne y piedra: el cuerpo y la ciudad en la civilización occidental*. Madrid: Alianza.
- Strauss, Leo (2006). *La ciudad y el hombre*. Buenos Aires: Katz.
- Trías, Eugenio (1991). *Lógica del límite*. Barcelona: 1991.
- Trías, Eugenio (1997). *El artista y la ciudad*. Barcelona: Anagrama.
- Trías, Eugenio (2001). *Ciudad sobre ciudad*. Barcelona: Destino.
- Zambrano, María (2001). "La ciudad: creación histórica". *Aurora. Papeles del seminario "María Zambrano"*, 3, 140-141.
- Zambrano, María (2001). "La ciudad". *Aurora. Papeles del seminario "María Zambrano"*, 3, 141-142.
- Zambrano, María (2001). «Las casa, su melodía» y «La casa: el patio». *Aurora. Papeles del seminario "María Zambrano"*, 3, 143-144.

Unidad didáctica 3

- Ayala, Francisco (2007). *La evolución de un evolucionista*. Valencia: PUV.
- Bilbao, Galo; Fuertes, Javier y Guibert, José (2006). *Ética para ingenieros*. Bilbao: Desclée de Brouwer.
- Cortina, Adela (2011). *Neuroética y neuropolítica. Sugerencias para la educación moral*. Madrid: Tecnos.
- Gozálvez, Vicent (2012). *Ciudadanía mediática. Una mirada educativa*. Madrid: Dykinson.
- Gozálvez, Vicent y Conill, Jesús (2004). *Ética de los medios. Una apuesta por la ciudadanía audiovisual*. Barcelona: Gedisa.
- Gracia, Javier (2013). La educación para la ciudadanía global en clave intercultural, *Diálogo filosófico*, 85, pp. 117-137.
- Gracia, Javier y Gozálvez, Vicent (2016). "Justificación filosófica de la educación en valores éticos y cívicos en la educación formal. Análisis crítico de la LOMCE", *Teoría de la educación*, 28 (1), pp. 83-103.
- Gracia, Javier y Tamarit, Isabel (2016): "¿Es la ética una alternativa a la religión? En busca de sinergias entre ética y religión", *Diálogo Filosófico*, 96, pp. 419-431.
- Habermas, Jürgen (1994). *Ciencia y técnica como ideología*. Madrid: Tecnos.
- Martínez, Emilio (2010). *Ética profesional de los profesores*. Bilbao: Desclée de Brouwer

Ortega y Gasset, José (2005). "Meditación de la Técnica", *Obras Completas*, V, pp. 551-605. Madrid: Taurus.

Siurana, Juan Carlos (2009). *La sociedad ética. Indicadores para evaluar éticamente una sociedad*. Barcelona: Proteus.

UNESCO (2014). *El desarrollo sostenible comienza por la educación. Cómo puede contribuir la educación a los objetivos propuestos para después de 2015*. París: Unesco.
<http://unesdoc.unesco.org/images/0023/002305/230508s.pdf>

UNESCO (2015). *Replantear el fin de la educación. ¿Hacia un bien común global?* París: Unesco. <http://unesdoc.unesco.org/images/0023/002326/232697s.pdf>

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'assignatura	
Codi	29695
Nom	Filosofia Política
Crèdits	2
Hores	20
Curs acadèmic	2019/2020

Itinerari	Curs	Període
Filosofia i Humanitats	3r	1r quadrimestre

Professorat	Departament
Javier Gracia Calandín	Filosofia

Descripció general de la matèria

Vivim un renaixement de la filosofia política donats els nous problemes i dilemes que s'estan plantejant en aquest inici del segle XXI. Temes com la justícia, la globalització, l'aument de la desigualtat, la discussió entre llibertat i seguretat, la política i el posmodernisme, la crisi de l'Estat del benestar o de la pròpia democràcia estan donant lloc a un ampli camp reflexiu del que aquesta assignatura vol fer-se ressò.

Llistat de continguts	Descripció de continguts
<ol style="list-style-type: none"> 1. Models de democràcia en un època de crisi. 2. Teories de la justícia. 3. El futur de l'Estat de benestar. La tensió entre liberalisme, socialisme i populisme. 4. Globalització i Justícia global. 	<p>Aquests continguts es plantegen com a reptes de la Filosofia política pel que fa a un concepte normatiu. I el major repte és comprendre la realitat de l'acció humana, interpretar-la de nou arran dels canvis esdevinguts, per intentar donar orientacions per a obrar.</p>

Metodologia docent

La metodologia a seguir combinarà les modalitats de treball: exposició del professor, lectures, debats i comentari de textos.

Les classes es dedicaran a l'anàlisi, estudi i comprensió dels conceptes fonamentals inclosos en el programa de l'assignatura.

Els alumnes tindran a la seva disposició a l'aula virtual un dossier amb els documents bàsics necessaris per a cada tema. Aquest dossier inclou articles de revistes, capítols de llibres i altres documents d'elaboració pròpia.

Avaluació

És obligatòria i correspon al professorat. La qualificació d'Apte s'obté quan l'assistència de l'alumne supere el 80% de les classes presencials (cal signar cada sessió) i es demostre l'aprofitament dels coneixements mitjançant un sistema d'avaluació contínua.

En altre cas, l'alumne apareixerà a les actes com No presentat.

Referències bàsiques de la matèria: bibliogràfiques/ webgràfiques

- Alemán, Jorge, Cano, Germán (2016) *Del desencanto al populismo*, Barcelona, NED.
- Brennan, Jason (2018) *Contra la democracia*, Barcelona, Deusto.
- Cortina, Adela (1993), *Democracia radical y éticas aplicadas*, Madrid, Tecnos.
- Cortina, Adela (ed.) (2009) *10 palabras clave en Filosofía Política*, Estella, Verbo Divino.
- Held, David (1991) *Modelos de democracia*, Madrid, Alianza Editorial.
- Heywood, Andrew (2017). *Introducción a la filosofía política*. Valencia: Tirant lo Blanch.
- Innerarity, Daniel (2006). *El nuevo espacio público*. Madrid: Espasa Calpe.
- Laclau, Ernesto (2005). *La razón populista*, Buenos aires, Fondo de Cultura Económica.
- Máiz, Ramón (comp.) (2009). *Teorías políticas contemporáneas*. Valencia: Tirant lo Blanch.
- Schaal, Gary S. / Heidenreich, Felix (2016). *Introducción a las teorías políticas de la modernidad*. Valencia: Tirant lo Blanch.
- Vallespin, Fernando (ed.) (1995). *Historia de la teoría política*. 6 vols. Madrid: Alianza. -
- Zarka, Yves Charles (2008). *Filosofía y política en la época moderna*. Madrid: Escolar y Mayo.
- Zapatero, Virgilio (ed.) *Socialismo y ética: textos para un debate*, Madrid/Bogotá, Debate/Pluma, 1980.

FITXA IDENTIFICATIVA	
Dades de l'assignatura	
Codi	29289
Nom	Grandes Obras de la Literatura II
Crèdits	3
Hores	30
Curs acadèmic	2019-2020

Itinerari	Curs	Període
Filosofia i Humanitats	3 ^è	Primer trimestre

Professorat	Departament
Begonya Pozo - Begona.Pozo@uv.es	Filología Francesa e Italiana
Ignacio Ramos - Ignacio.Ramos@uv.es	Filología Francesa e Italiana
Anna M. Brígido - Anna.Brigido@uv.es	Filología Inglesa y Alemana
Christian Prado Wohlwend - Christian.Prado@uv.es	Filología Inglesa y Alemana

Descripció general de la matèria
Este módulo propone realizar un viaje literario a través de algunos de los periodos más relevantes de las literaturas en lengua italiana, francesa, inglesa y alemana, analizados a través de un conjunto de grandes obras que estudiaremos enmarcadas en su contexto histórico y sociocultural.

Llistat de continguts	Descripció de continguts
UNITAT 1: GRANS OBRES DE LA LITERATURA ITALIANA	<p>UNITAT 1: GRANS OBRES DE LA LITERATURA ITALIANA</p> <ol style="list-style-type: none"> Orígens de la literatura italiana i les principals escoles: 'Il cantico delle creature' (San Francesco); 'A la stagion che'l mondo..' (Compiuta Donzella); 'S'i fosse fuoco, arderei il mondo' (Cecco Angiolieri); 'Al cor gentil rempaira sempre amore' (Guido Guinizelli); 'Chi è questa ch'ogn'om la mira' (Guido Cavalcanti); Il Dante stilnovista e la <i>Comedia</i> (canto V, Inferno; canto V, Purgatorio). Petrarca i el <i>Canzoniere</i> (sonets I, III, V).

<p>UNIDAD 2: GRANDES OBRAS DE LA LITERATURA FRANCESA</p>	<p>UNIDAD 2: GRANDES OBRAS DE LA LITERATURA FRANCESA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. El clasicismo francés 2. Los géneros de la Ilustración 3. Del realismo al naturalismo 4. Vanguardias y absurdo <p>Lecturas: <i>Fedra</i>, de Racine <i>Cándido</i>, de Voltaire <i>Madame Bovary</i>, de Flaubert <i>Caligramas</i>, de Apollinaire <i>La cantante calva</i>, de Ionesco</p>
<p>UNIDAD 3: GRANDES OBRAS DE LA LITERATURA ANGLÓFONA</p>	<p>UNIDAD 3: GRANDES OBRAS DE LA LITERATURA ANGLÓFONA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Introducción a la literatura inglesa: El Renacimiento: Lectura: William Shakespeare: <i>La Tempestad</i> 2. Modernidad y posmodernidad Lecturas: Scott Fitzgerald, <i>The Great Gatsby</i> John Barth, "Perdido en la casa encantada" Margaret Atwood, <i>El cuento de la criada</i> 3. Literatura Postcolonial: Lecturas: Grace Nichols, <i>I a long memoried woman</i> (poemas) Chinua Achebe, <i>Todo se desmorona</i>
<p>UNIDAD 4: GRANDES OBRAS DE LA LITERATURA ALEMANA</p>	<p>UNIDAD 4: GRANDES OBRAS DE LA LITERATURA ALEMANA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. La literatura medieval alemana Lectura: <i>El Cantar de los Nibelungos</i> (fragmentos) 2. La Ilustración alemana, Sturm und Drang, Clasicismo alemán Lecturas: - <i>Nathan el Sabio</i>, Gotthold Ephraim Lessing (fragmentos) - <i>Los Bandidos</i>, Friedrich Schiller (fragmentos) - <i>Fausto, Primera parte</i>, Johann Wolfgang von Goethe

Metodologia docent

La metodologia empleada serà la classe magistral participativa de corte filològic y humanista. Al ser una assignatura compartida entre varios profesores y dadas las pocas sesiones que podremos dedicar a cada una de las literaturas seleccionadas, la aproximación a los periodos y las obras serà necesariamente generalista. Las sesiones ofrecerán una breve introducción histórico-social e incluirán también comentarios colectivos de los textos literarios, con ocasiones para el debate y la reflexión crítica e implicada en torno a los temas propuestos.

Avaluació

Es obligatoria y depende del profesorado. La calificación serà APTO cuando la asistencia llegue a un mínimo del 80% (se debe firmar la asistencia a cada sesión) y con un aprovechamiento de los conocimientos demostrados mediante el sistema de evaluación continua. En cualquier otro caso el estudiante aparecerá en actas como No Presentado.

Referències bàsiques de la matèria: bibliogràfiques/ webgràfiques

- Asor Rosa, Alberto: *Storia Europea della letteratura italiana* (vol. I. Le origini e il Rinascimento). Torino: Einaudi, 2009.
- Barnard, Robert. *Breve historia de la literatura inglesa*. Madrid: Alianza, 2002.
- Del Prado, J. (coord.) *Historia de la literatura francesa*. Madrid: Cátedra.
- Emory, Elliot. *Historia de la literatura norteamericana*. Madrid: Cátedra, 1991.
- Hernández, I., Maldonado, M.: *Literatura alemana: épocas y movimientos desde los orígenes hasta nuestros días*. Madrid: Alianza, 2003.
- Petronio, Giuseppe: *Historia de la literatura italiana*. Madrid: Cátedra, 1990.
- Vega, María José. *Imperios de papel: Introducción a la crítica postcolonial*. Barcelona: Crítica, 2003.

FITXA IDENTIFICATIVA	
Dades de l'assignatura	
Codi	30672
Nom	TALLER DE CINEMA I PENSAMENT
Crèdits	3
Hores	30
Curs acadèmic	2019/2020

Itinerari	Curs	Període
FILOSOFIA I HUMANITATS	3	1er quadrimestre

Professorat	Departament
JESUS ALCOLEA BANEGAS	FILOSOFIA

Descripció general de la matèria
En el taller tratamos de poner en conexión el cine con la filosofía, mostrando la forma en que aquel puede representar algunos de los problemas filosóficos tradicionales y la forma en que, su vez, puede sugerir o plantear algunos problemas filosóficos.

Llistat de continguts	Descripció de continguts
<ul style="list-style-type: none"> -De la utilidad del cine para pensar -Pensar críticamente con el cine -El cine y la religión -El cine y el conocimiento -El cine y los límites del lenguaje -El cine y la representación de la realidad -El cine, la razón y la pasión -El cine y el problema de la muerte -El cine y la política -El cine y la tríada Ciencia-Tecnología-Sociedad -El cine y el valor del arte 	Con cada contenido se pretende analizar y discutir la forma en que el cine representa o suscita algún problema específico, pero siempre relacionado con nuestros modos de pensar.

Metodologia docent
(1º) Entrega de documentación sobre el problema filosófico a tratar, documentación que irá quedando recogida en el Aula virtual. (2º) Presentación del problema filosófico, ideas clave e información relevante. (3º) Visionado de un film que trate el contenido temático. (4º) Debate sobre el problema tratado en el film y en relación con las perspectivas personales.

Avaluació
És obligatòria i correspon al professorat. La qualificació d'Apte s'obtindrà quan l'assistència de l'alumne supere el 80% de les classes presencials (cal signar cada sessió) i es demostre l'aprofitament dels coneixements mitjançant un sistema d'avaluació contínua. En altre cas, l'alumne apareixerà a les actes com No presentat.

Referències bàsiques de la matèria: bibliogràfiques/ webgràfiques
<ul style="list-style-type: none"> -Textos que acompañarán cada sesión y que se recogerán en el Aula virtual -Cuevas, J. M.: <i>Filosofía: cine y filosofía: cuestionando la realidad</i>. Madrid: Edición Personal, 2009.

FITXA IDENTIFICATIVA	
Dades de l'assignatura	
Codi	30673
Nom	Història de l'Art II
Crèdits	2
Hores	20
Curs acadèmic	2019 / 2020

Itinerari	Curs	Període
Filosofia i Humanitats	3r	2n quadrimestre

Professorat	Departament
JUAN CHIVA BELTRÁN	DEP. D'HISTÒRIA DE L'ART

Descripció general de la matèria
<p>L'assignatura Història de l'Art II pretén una aproximació a l'art des de l'evolució cultural i del món de les idees. Els canvis culturals i ideològics aniran marcant la evolució de l'art, des de la sortida de l'Edat Mitjana fins a l'humanisme del Renaixement, la religiositat del món barroc, el racionalisme de les Acadèmies i el Neoclassicisme, o la desfeta de l'art tradicional, principalment des de l'Impressionisme fins a les Avantguardes Històriques.</p>

Llistat de continguts	Descripció de continguts
1. LA ITÀLIA DEL RENAIXEMENT.	<p>1.1. Introducció i característiques generals: l'Humanisme i el món antic.</p> <p>1.2. La Florència dels Médici: Brunelleschi i la pintura de Botticelli.</p> <p>1.3. La Roma Papal. La reforma de Sant Pere i la pintura de Rafael i Miquel Àngel.</p>
2. EL BARROC A ITÀLIA.	<p>2.1. Introducció: el món barroc i la ideologia del Concili de Trento.</p> <p>2.2. La Roma barroca.</p> <p>2.3. Caravaggio i la pintura del tenebrisme.</p> <p>2.4. El cas de Nàpols i la pintura de Ribera.</p>
3. EL BARROC HISPÀNIC.	<p>3.1. La monarquia hispànica i el Barroc.</p> <p>3.2. Obres reials de l'Escorial al Buen Retiro.</p> <p>3.3. La pintura de Velázquez.</p>
4. DE L'ACADÈMIA A L'IMPRESSIONISME.	<p>4.1. Acadèmia i Neoclassicisme a França: la pintura de Jaques-Louis David.</p> <p>4.2. El romanticisme: Delacroix i el debat entre línia i color.</p> <p>4.3. L'Impressionisme i el sorgiment d'un nou tipus d'artista.</p>

<p>5. LES AVANTGUARDES HISTÒRIQUES.</p>	<p>5.1. Ideologia, programa i radicalitat en temps de l'Avantguarda. 5.2. El Cubisme i Picasso. 5.3. De Dadà al Surrealisme.</p>
--	--

<p>Metodologia docent</p> <p>Les classes s'impartiran de forma expositiva amb l'ajuda de presentacions per a reconèixer, analitzar i comprendre algunes de les obres arquitectòniques, escultòriques i pictòriques més rellevants dels segles XVI a XX. Cadascuna de les classes es centrarà en territoris diferents, ajudant a la comprensió de les ciutats del món modern i contemporani. A més, en cadascuna de les classes es proposarà algun text curt o article, preferiblement de tipus històric o filosòfic, vinculat a la classe següent, que es discutirà al principi de la mateixa.</p>

<p>Avaluació</p> <p>És obligatòria i correspon al professorat. La qualificació serà Apte quan l'assistència arribe com a mínim al 80% de les classes (cal signar cada sessió) i amb un aprofitament dels coneixements demostrat mitjançant el sistema d'avaluació contínua.</p> <p>En qualsevol altre cas, l'alumne apareixerà a les actes com No presentat.</p>

<p>Referències bàsiques de la matèria: bibliogràfiques/ webgràfiques</p> <p>Borrás Gualis, G. M., <i>Teoría del Arte I</i>, Madrid, Historia 16, 1996.</p> <p>Bozal, V. <i>Historia de las ideas estéticas y de las teorías artísticas contemporáneas</i>, 2 vols., Madrid, Visor-La Balsa de la Medusa, 1996.</p> <p>Calvo Serraller, F., <i>Fuentes de la historia del arte II</i>, Madrid, Historia 16, 1997.</p> <p>Faerna García Bermejo, J. M. i Gómez Cedillo, A., <i>Conceptos fundamentales de arte</i>, Madrid, Alianza Editorial, 2000.</p> <p>Freixa, M. et al., <i>Introducción a la historia del arte. Fundamentos teóricos y lenguajes artísticos</i>, Barcelona, Barcanova, 1991.</p> <p>Furió, V., <i>Sociología del arte</i>, Madrid, Cátedra, 2000.</p> <p>Marías, F., <i>Teoría del Arte II</i>, Madrid, Historia 16, 1996.</p> <p>Ramírez, J. A., <i>Cómo escribir sobre arte y arquitectura</i>, Barcelona, Ediciones del Serbal, 1996.</p> <p>Yarza, J., <i>Fuentes de la Historia del Arte I</i>, Madrid, Historia 16, 1997.</p>

FITXA IDENTIFICATIVA	
Dades de l'assignatura	
Codi	30676
Nom	CORRENTS ACTUALS EN FILOSOFIA
Crèdits	3
Hores	30
Curs acadèmic	2019/2020

Itinerari	Curs	Període
Filosofia i Humanitat	3r	2 quadrimestre

Professorat	Departament
Sergi Rosell	Filosofia

Descripció general de la matèria
L'assignatura planteja una introducció general a la filosofia contemporània que incidirà en alguns temes concrets on queden reflectides les idees i posicions més importants. Estudiarem tant les orientacions generals de cada corrent de pensament com les principals contribucions dels autors més destacats. Es posarà l'èmfasi en l'estat actual de la filosofia.

Llistat de continguts	Descripció de continguts
1 Introducció - Filosofia, ciència i literatura - Tradicions, autors, idees: un enfocament mix	El curs s'ocupa d'idees centrals de les principals corrents de pensament filosòfic del segle XIX i, sobretot, del XX i del XXI.
2 Grans filòsofs del segle XIX	En cada tema s'incidirà en les idees dels filòsofs més destacats: Kant, Hegel; Marx, Nietzsche, Freud; Russell, Wittgenstein;
3 Els filòsofs de la sospita	Husserl, Heidegger, Sartre; Adorno, Arendt; Gadamer, Rorty; Foucault; De Beauvoir, Butler...
4 Filosofia analítica i neopositivisme	
5 Fenomenologia i existencialisme	
6 Teoria crítica i marxismes	
7 Hermenèutica i neopragmatisme	
8 Estructuralisme, postestructuralisme i postmodernitat	
9 Feminismes	
10 Filosofia analítica actual	

Metodologia docent

Les classes se centraran en l'exposició crítica d'idees centrals dels autors i corrents abordats. Per a facilitar el seguiment de l'exposició i la participació informada en les classes, l'alumnat disposarà dels continguts de cada tema abans de les sessions corresponents, així com d'una selecció de textos.

Avaluació

És obligatòria i correspon al professorat. La qualificació d'Apte s'obtindrà quan l'assistència de l'alumne supere el 80% de les classes presencials (cal signar cada sessió) i es demostre l'aprofitament dels coneixements mitjançant un sistema d'avaluació contínua. En altre cas, l'alumne apareixerà a les actes com No presentat.

Referències bàsiques de la matèria: bibliogràfiques/ webgràfiques

Llibres divulgatius

Savater, F. *La aventura de pensar*, Barcelona, Debate, 2006.

Warburton, N., *Una petita història de la filosofia*, Barcelona, Galaxia Gutenberg, 2016 / *Una pequeña historia de la filosofía*, Galaxia Gutenberg, 2014.

Històries de la filosofia moderna i contemporània

Magée, B., *Los grandes filósofos*, Madrid, Cátedra, 1995. [Entrevistas con expertos sobre grandes filósofos; incluye capítulos sobre Hegel y Marx, Schopenhauer, Nietzsche, Husserl, Heidegger y el existencialismo moderno, los pragmatistas americanos, Frege, Russell y la lógica moderna, y Wittgenstein].

Hottois, G., *Historia de la filosofía del Renacimiento a la Postmodernidad*. Madrid, Cátedra, 1999.

Scruton, R., *Historia de la filosofía moderna: de Descartes a Wittgenstein*, Barcelona, Península, 2003.

Filosofia contemporània

Bodei, R., *La filosofía del siglo XX*, Alianza Editorial, Madrid 2001.

Cruz, M., *Filosofía contemporánea*, Taurus, Madrid 2010.

Izuzquiza, I. *Caleidoscopios. Filosofía occidental en la segunda mitad del s. XX*, Madrid, Alianza, 2000.

Villacañas, J. L., *Historia de la filosofía contemporánea*, Madrid, Akal, 2001.

Guies més específiques (tradicions)

D'Agostini, F., *Analíticos y continentales. Guía de la filosofía de los últimos treinta años*, Cátedra, Madrid, 2009.

Bubner, R., *La filosofía alemana contemporánea*, Cátedra, Madrid, 1984.

Raulet, G., *La filosofía alemana después de 1945*, Universitat de València, Valencia 2009.

Gutting, G., *Pensando lo imposible. La filosofía francesa desde 1960*, Madrid, Avarigani, 2014.

Suances Marcos, M. *Historia de la filosofía española contemporánea*, Síntesis, 2006.

FITXA IDENTIFICATIVA	
Dades de l'assignatura	
Codi	30675
Nom	HISTÒRIA II
Crèdits	2
Hores	20 (10+10)
Curs acadèmic	2019/2020

Itinerari	Curs	Període
FILOSOFÍA Y HUMANIDADES	TERCERO	2º CUATRIMESTRE

Professorat	Departament
LAURA GÓMEZ ORTS	HISTORIA MODERNA Y CONTEMPORÁNEA
MÓNICA GRANELL TOLEDO	HISTORIA MODERNA Y CONTEMPORÁNEA

Descripció general de la matèria
<p><u>HISTORIA MODERNA</u> Análisis de los grandes procesos que definieron Europa durante la Edad Moderna: una serie de transformaciones (sociales, económicas, políticas y culturales) en un escenario globalizado, que se extiende desde la era de los descubrimientos hasta el final del Antiguo Régimen.</p> <p><u>HISTORIA CONTEMPORÁNEA</u> Análisis de los procesos históricos que determinan la evolución de Europa desde la Segunda Revolución Industrial hasta la Guerra Fría y que ayudan a comprender, en parte, la aparición de la Unión Europea y su situación actual.</p>

Llistat de continguts	Descripció de continguts
<p><u>HISTORIA MODERNA</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bases socioeconómicas del Antiguo Régimen 2. Sociedad y organización política en la Europa moderna 3. Cultura y religiosidad en el mundo moderno <p><u>HISTORIA CONTEMPORÁNEA</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. La Europa anterior a la Primera Guerra Mundial (1870-1914) 2. La Revolución Rusa de 1917 y la construcción del sistema comunista 	<p>Concepto y periodización de la Edad Moderna. Continuidades y cambios económicos La sociedad estamental. Pluralidad de poderes. Sistemas de poder y geografía política Unidad y diversidad cultural. Religiosidad y ruptura de la Cristiandad.</p> <p>Análisis de la situación de los diferentes países europeos entre 1870 y 1914, para entender así que procesos internos llevaron a la Gran Guerra.</p> <p>La IGM sometió a tensiones brutales a la sociedad rusa y provocó la revolución que acabó con la autocracia zarista. Durante mucho tiempo, la Revolución Rusa será considerada el modelo de cualquier estrategia revolucionaria, algo que sigue suscitando hoy la reflexión.</p>

<p>3. La crisis de las democracias en el periodo de entreguerras. Un ejemplo: el nazismo alemán (1919-1939)</p>	<p>Análisis del empuje de los regímenes autoritarios de partido único tras el fin de la IGM, tomando como ejemplo el caso alemán. La consolidación de estos regímenes totalitarios supondrá, en último término, el enfrentamiento con las democracias y el estallido de la IIGM.</p>
<p>4. La aparición de un mundo bipolar tras la Segunda Guerra Mundial: la Guerra Fría (1945-1991)</p>	<p>El enfrentamiento directo pero no bélico entre Estados Unidos y la URSS y la aparición de dos bloques tras el fin de la IIGM marcará las relaciones internacionales durante más de cuarenta años.</p>
<p>5. De la idea de Europa a la Europa de los ¿28?</p>	<p>Las dos guerras mundiales se vivieron en gran medida en suelo europeo y ello propiciará la aparición de una idea de Europa diferente a la de otras épocas y que, con la participación de Estados Unidos, dará origen a las primeras comunidades europeas, antecedentes de la actual UE.</p>

Metodologia docent

HISTORIA MODERNA

En el aula, el profesor expondrá y explicará aquellos elementos fundamentales que deben guiar al estudiante en el estudio y comprensión del tema en cuestión, utilizando los medios adecuados para ello (clase magistral, proyección de imágenes mediante presentaciones Power Point y/o videos, documentales u otro material gráfico relacionado con el temario).

HISTORIA CONTEMPORÁNEA

En las sesiones se llevará a cabo un análisis de los procesos históricos señalados. Además de la bibliografía general que se detalla más abajo, será ineludible la referencia a novelas y documentos audiovisuales que puedan ofrecer una perspectiva más amplia de los contenidos del programa que se tratarán en el aula.

Avaluació

És obligatòria i correspon al professorat. La qualificació d'Apte s'obtindrà quan l'assistència de l'alumne supere el 80% de les classes presencials (cal signar cada sessió) i es demostre l'aprofitament dels coneixements mitjançant un sistema d'avaluació contínua. En altre cas, l'alumne apareixerà a les actes com No presentat.

Referències bàsiques de la matèria: bibliogràfiques/ webgràfiques

HISTORIA MODERNA

- CORVISIER, A.: *Historia Moderna*. Barcelona, Labor, 1977
- KOENIGSBERG, H. G. *El mundo moderno, 1500-1789*, Barcelona, Crítica, 1991 (1ª ed. 1987).
- CAMERON, E. (ed.), *Early Modern Europe. An Oxford History*, Oxford University Press, 1999.
- FLORISTÁN, A. (Coord.): *Historia Moderna Universal*. Barcelona, Ariel, 2004.
- MALANIMA, *Economia preindustriale. Mille anni: dal IX al XVIII secolo*. Roma, 1995.
- RIBOT, L. (Coord.): *Historia del Mundo Moderno*. Madrid, Actas, 1992.
- TENENTI, A.: *La Edad Moderna. Siglos XVI-XVIII*. Barcelona, Crítica, 2000.

HISTORIA CONTEMPORÁNEA

- ARTOLA, M. y PÉREZ LEDESMA, M.: *Contemporánea: la historia desde 1776*, Madrid, Alianza, 2005.
- BAYLY, C. A.: *El nacimiento del mundo moderno (1780-1914)*, Madrid, Siglo XXI, 2010.
- BAUMAN, Z.: *Europa. Una aventura inacabada*, Buenos Aires, Losada, 2006.
- CASANOVA, J.: *Europa contra Europa (1914-1945)*, Barcelona, Crítica, 2011.
- CASSASAS, J. (coord.): *La construcción del presente. El mundo desde 1848 hasta nuestros días*, Madrid, Ariel, 2005.
- CLARKE, C.: *Sonámbulos: cómo Europa fue a la guerra en 1914*, Barcelona, Crítica, 2013.
- EVANS, R. J.: *La lucha por el poder. Europa (1815-1914)*, Barcelona, Crítica, 2017.
- FIZPATRICK, S.: *La revolución rusa*, Buenos Aires, Siglo XXI, 2004.
- HOBBSAWM, E.: *Historia del siglo XX*, Barcelona, Crítica, 2011 (1995).
- _____: *La era del capital (1848-1875)*, Barcelona, Labor, 1998.
- _____: *La era del imperio (1875-1914)*, Barcelona, Crítica, 2001.
- JUDT, T.: *Postguerra. Una historia de Europa desde 1945*, Madrid, Taurus, 2005.
- JUDT, T.: *¿Una gran ilusión? Un ensayo sobre Europa*, Madrid, Taurus, 2013.
- KERSHAW, I.: *Descenso a los infiernos: Europa, 1914-1949*, Barcelona, Crítica, 2016.
- MAZOWER, M.: *La Europa negra. Desde la Gran Guerra hasta la caída del comunismo*, Barcelona, Ediciones B, 2001.
- SCHAUB, J.-F.: *¿Tiene Europa una historia?*, Madrid, Akal, 2013.
- TRAVERSO, E.: *A sangre y fuego: de la guerra civil europea, 1914-1945*, Valencia, PUV, 2009.
- VILLARES, R. y BAHAMONDE, Á.: *El mundo contemporáneo. Del siglo XIX al XXI*, Madrid, Taurus, 2012.
- ZWEIG, S.: *El mundo de ayer. Memorias de un europeo*, Barcelona, Acantilado, 2002.